

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Investeringsplan for et bæredygtigt Europa — Investeringsplan for den europæiske grønne pagt

(COM(2020) 21 final)

(2020/C 311/09)

Ordfører: **Carlos TRIAS PINTÓ**

Medordfører: **Petr ZAHRADNÍK**

Anmodning om udtalelse	Kommissionen, 6.2.2020
Retsgrundlag	Artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed
Vedtaget i sektionen	13.5.2020
Vedtaget på plenarforsamlingen	10.6.2020
Plenarforsamling nr.	552
Resultat af afstemningen	220/1/8
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Coronaviruspandemien udgør i øjeblikket EU's vigtigste prioritet i håndteringen af en usikkerhed, der kan føre til gennemgribende ændringer i EU's budgetorientering og -tildelinger. EØSU anbefaler på det kraftigste en styrkelse af den næste flerårige finansielle ramme (FFR) og en midlertidig udvidelse af udgiftsloftet på EU-budgettet til 2 %, hvilket kunne tilvejebringe de nødvendige finansielle midler og fremme udstedelsen af EU-obligationer som led i en slagkraftig genopretningsplan.

1.2. Udvalget glæder sig over, at Eurogruppen ⁽¹⁾ for nylig nåede til enighed om at stille 540 mia. EUR til rådighed til støtte for arbejdstagere, virksomheder og medlemsstater og samtidig gav grønt lys til mere fleksibilitet i EU-reglerne vedrørende EU's finanspagt.

1.3. Rådet bør nå til enighed om genopretningsfonden ⁽²⁾ og FFR inden sommerferien i overensstemmelse med Kommissionens forslag af 27. maj for at bane vejen for Europas økonomiske genopretning og styrke den grønne og digitale omstilling under den europæiske grønne pagt.

1.4. Udvalget bifalder ligeledes den hurtige og samordnede solidaritetsrespons fra alle berørte EU-institutioner ⁽³⁾.

1.5. Coronavirusudbruddet vil få en betydelig negativ indvirkning på opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling (verdensmålene) og målene i den europæiske grønne pagt. Derfor insisterer EØSU på, at det er nødvendigt hurtigst muligt at imødegå denne akutte trussel og fokusere genopretningsindsatsen på verdensmålene og målene i den grønne pagt, så hurtigt det kan lade sig gøre.

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2020/04/09/report-on-the-comprehensive-economic-policy-response-to-the-covid-19-pandemic/>.

⁽²⁾ Next Generation EU på 750 mia. EUR.

⁽³⁾ Navnlig Kommissionens forslag om at optimere udnyttelsen af det nuværende budget på en helhedsorienteret, tilgængelig og fleksibel måde, særligt EU's Solidaritetsfond, investeringsinitiativet som reaktion på coronaviruset (pakke I og II) og genaktiveringen af nødhjælpsinstrumentet (ESI), midlertidig støtte til afhjælpning af risici for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE), Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD); Den Europæiske Centralbanks pandemioptøbsprogram med udvidede egnede aktiver og lempet sikkerhedsstillelse; tilsynsmyndighedernes rolle i en rettidig behandling af de lovmæssige finansieringskrav; Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) initiativ til at oprette en paneuropæisk garantifond til støtte for især SMV'er; Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologis (EIT) kriseresponsinitiativ.

1.6. Ud over de midlertidige solidaritetsforanstaltninger opfordrer EØSU til en genindførelse af den europæiske investeringsstabiliseringsfunktion (EISF) og til en omgående gennemførelse af budgetinstrumentet for konvergens og konkurrenceevne (BICC) med en forøgelse af dets midler i FFR 2021-2027.

1.7. Der er behov for en ny grøn og social pagt for at bringe borgerne i al deres forskellighed sammen og for at få de nationale, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og industrien til at arbejde tæt sammen med EU's institutioner og rådgivende organer.

1.8. Investeringsplanen for et bæredygtigt Europa er den første omfattende politiske foranstaltning, der sigter mod at opfylde de meget ambitiøse mål om kulstofneutralitet inden 2050 i tråd med den europæiske grønne pagt.

1.9. EØSU bifalder den grønne pagts ambitioner, men beklager den manglende sammenhæng med budgetbevillingen inden for den næste flerårige finansielle ramme, som ligger langt under de 1,3 % af medlemsstaternes BNI, som Europa-Parlamentet og EØSU har anmodet om for at sikre, at de enkelte specifikke foranstaltninger kan nå deres fulde potentiale, uden at det sker på bekostning af de andre.

1.10. Udvalget rejser desuden spørgsmålstegn ved effektiviteten af at integrere klimatiltag i samtlige EU-programmer og opfordrer medlemsstaterne til at inddrage civilsamfundsorganisationerne i kampen for en miljøvenlig anvendelse af EU-midler. Miljøorganisationer og borgerrettighedsgrupper kan bl.a. deltage i vigtige områder som de nationale energi- og klimaplaner og de nationale reformprogrammer.

1.11. EØSU glæder sig over mekanismen for retfærdig omstilling, men beklager, at budgetbevillingerne til fonden for retfærdig omstilling tydeligvis er utilstrækkelige (der er afsat 7,5 mia. EUR til at opnå finansiering på 100 mia. EUR). Dette skal kompenseres med overførsler fra EFRU/ESF+ og medfinansiering fra medlemsstaterne såvel som forhåbentlig store private investeringer og EIB-lånefaciliteten for den offentlige sektor.

1.12. Om det kommer til at gå efter planen vil afhænge af alliancerne (FN's verdensmål, delmål 17 om *Partnerskaber for handling*) mellem den private og offentlige sektor, når det gælder finansiering og fælles ansvar, hvilket ses i boomet på markedet for grønne obligationer.

1.13. EØSU bakker op om den helhedsorienterede tilgang og ser meget positivt på incitamenterne til offentlige og private investeringer og offentlig og privat finansiering, navnlig grønne offentlige udbud og den forventede støtte gennem mere fleksible statsstøtteregler.

1.14. Udvalget bakker også op om forbedringen af EU's finanspolitiske styring med hensyn til bæredygtighedsrisiciene, hvor der trækkes på erfaringerne fra gennemgangen af bedste praksis for grøn budgetlægning og finanspolitiske planer. Desuden er der behov for en passende beskatning af crowdfundingere og donorer med henblik på at fuldføre stimuluspolitikken.

1.15. Fuldførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union (reform af ESM-traktaten sammen med BICC og den europæiske indskudsforsikringsordning) er ligeledes en forudsætning for udviklingen af en effektiv og integreret kapitalmarkedsunion og bankunion, der omfatter samtlige medlemsstater og sigter mod yderligere harmonisering.

1.16. EØSU opfordrer til en forbedring af den del af det europæiske semester, der vedrører den grønne pagt, ved at sætte verdensmålene i centrum for EU's beslutningstagning samt til en mere helhedsorienteret EU-taksonomi, der medtager den sociale dimension.

1.17. EØSU mener, at både den offentlige og den private sektor bør anvende de samme standarder, ikke alene når det gælder taksonomi, men også når det gælder offentliggørelsen af ikke-finansielle oplysninger. Udvalget bifalder den kommende revision af direktivet om ikke-finansielle rapportering, der skal være tilstrækkeligt dybtgående til at tilskynde virksomhederne til at få øjnene op for deres faktiske indvirkning. Dette bør kædes sammen med gennemførelsen af standardiserede miljømæssige og sociale klausuler i offentlige udbud.

1.18. Udvalget slår til lyd for en mere indgående og bedre anvendelse af offentlige statistiske kilder ved at styrke Eurostats og de offentlige registres rolle med henblik på at tilvejebringe pålidelige data om resultater »ud fra et bæredygtighedsperspektiv«.

1.19. EØSU understreger vigtigheden af at give alle potentielle brugere nøjagtige, lettilgængelige oplysninger for yderligere at fremme skræddersyet rådgivning og teknisk bistand og således undgå, at nogen lades i stikken.

1.20. De rette færdigheder for grønne job er en forudsætning, hvis omstillingen til en grønnere og retfærdig økonomi skal lykkes. EØSU går ind for klare strategier for færdighedsprognoser og erhvervsuddannelse med tilhørende køreplaner med henblik på at tilpasse arbejdsstyrken til de fremtidige behov i samtlige sektorer.

1.21. Udvalget foreslår, at medlemsstaterne forbedrer programmerne for finansiel uddannelse ved at medtage bæredygtig finansiering, og opfordrer de offentlige myndigheder på alle niveauer til at indføre skattemæssige incitament, der skal få virksomheder og enkeltpersoner til at investere i grønne initiativer med sociale virkninger.

2. Baggrund

2.1. Investeringsplanen for den europæiske grønne pagt, også kaldet investeringsplanen for et bæredygtigt Europa, udgør en første konkret politisk reaktion med henblik på at nå meget ambitiøse mål om kulstofneutralitet som fastsat i den europæiske grønne pagt. Som sådan udgør den investeringsplanen i den europæiske grønne pagt med en forventet yderligere investeringsbevilling på 260 mia. EUR om året frem til 2030, dvs. ca. 1,5 % af BNP i 2018 i form af yderligere årlige investeringer alene i energi- og transportsystemet og dertil knyttet infrastruktur mellem 2020 og 2030.

2.2. Hvis dette koncept skal blive vellykket, er det afgørende, at private kapitalkilder inddrages heri. Faktisk er der tale om en ny form for social kontrakt mellem den private og den offentlige sektor til finansiering af projekter af særlig stor betydning, som gavner almenvellet.

2.3. I FFR 2021-2027 fastsættes der et overordnet mål på 25 % for integrationen af klimatiltag i alle EU-programmer. Vi må ikke miste fremdriften med hensyn til at sikre en reel og omfattende gennemførelse af den europæiske grønne pagt, som skal tage fat på denne enorme globale udfordring med politisk ambition og stor teknisk effektivitet. Den europæiske grønne pagt kan således betragtes som rygraden i EU's fremtidige økonomiske model og kan udgøre kimen til en grundlæggende forandring og blive et vendepunkt. Den kan blive et symbol på en fælles europæisk merværdi og på EU's globale lederskab.

2.4. Finansielle ressourcer og passende instrumenter bør samles og koordineres med medlemsstaterne, deres regioner og deres byer, og de bør række ud mod det internationale miljø. Med henblik herpå omfatter køreplanen for den grønne pagt vigtige foranstaltninger vedrørende klima, energi, mobilitet, en industristrategi for en ren og cirkulær økonomi, landbrugspolitik, biodiversitet og digitalisering, og den integrerer bæredygtighedsaspektet ved hjælp af en investeringsplan for den europæiske grønne pagt og en ny strategi for bæredygtig finansiering. Dette er et grundlæggende element i mekanismen, som har til formål at mobilisere 1 bio. EUR i private og offentlige bæredygtige investeringer frem til 2030 og samtidig tage hensyn til de sociale konsekvenser heraf.

2.5. Mekanismen for retfærdig omstilling, herunder en fond for retfærdig omstilling^(*), der kommer oven i Kommissionens forslag til den næste FFR, har som mål at mobilisere investeringer for 100 mia. EUR i perioden 2021-2027. Den bør bidrage til at afbøde de socioøkonomiske, arbejdsmæssige og miljømæssige virkninger af at gøre Unionen klimaneutral på regionalt plan.

2.6. I forbindelse med EU's omstilling til klimaneutralitet vil innovations- og moderniseringsfondene også blive finansieret gennem en del af indtægterne fra CO₂-kvoterne (mindst 25 mia. EUR over det næste årti). Moderniseringsfonden vil dog kun omfatte 10 EU-medlemsstater.

(*) COM(2020) 22 final.

3. Generelle bemærkninger

3.1. Europa oplever i øjeblikket en sundhedsmæssig og økonomisk nødsituation forårsaget af coronaviruspandemien. Begge skal håndteres på en samordnet måde af alle EU-institutioner, i lige så lang tid som det er nødvendigt.

3.2. EØSU bifalder, at der er afsat betydelige ressourcer til at håndtere den sundhedsmæssige og økonomiske krise, hvorved medlemsstaterne får flere ressourcer til at foretage investeringer til sikring af virksomhedernes likviditet⁽⁵⁾, til bevarelse af arbejdspladser og til beskyttelse af de arbejdsløse. Disse relevante skridt bør ledsages af en godkendelse af den europæiske arbejdsløshedsgenforsikringsordning.

3.3. Hvordan dette kommer til at gå vil afhænge af de 20 millioner virksomheder i EU, men størrelsen af de mobiliserede investeringer skal stå i et rimeligt forhold til udfordringernes omfang. I den henseende er det altafgørende, at medlemsstaterne og EU-institutionerne er klar til at se bort fra deres uenigheder.

3.4. Samtidig bør EU's finansiering struktureres således, at dobbeltarbejde og overlapninger undgås, for at afspejle Kommissionens forslag⁽⁶⁾.

3.5. EØSU sætter spørgsmålstegn ved den reelle kapacitet i Kommissionens forslag til FFR for 2021-2027 til at opfylde kravene i investeringsplanen for den grønne pagt. I betragtning af at der officielt er behov for »yderligere investeringer« på 2,6 bio. EUR inden 2030, er den 1 bio. EUR, der skal mobiliseres ifølge planen, langt fra målet. Den manglende nøjagtighed i nogle af de planlagte mekanismer og programmer gør det vanskeligt at få en idé om deres reelle anvendelsesområde.

3.6. EØSU anbefaler, at der tilvejebringes flere oplysninger om den finansielle ramme for investeringsplanen for et bæredygtigt Europa. F.eks. afhænger alle de tre hovedsøjler i mekanismen for retfærdig omstilling af meget ambitiøse krav, navnlig selve fonden for retfærdig omstilling samt den forventede løftestangeffekt af det EIB-baserede instrument for den offentlige sektor.

3.7. EØSU efterlyser en mere detaljeret beskrivelse af den særlige ordning for den grønne pagt, som foreslås for InvestEU-programmet.

3.8. Udvalget værdsætter i høj grad, at der skabes yderligere forudsætninger og forenklinger for mere solide private investeringer, navnlig for grønne obligationer. Empiriske analyser viser tydeligt, at obligationerne i de seneste år virkelig er blevet grønnere. Brugen af grønne obligationer forbedrer udstederens omdømme (bevidsthed om klimaspørgsmål og en forpligtelse til bæredygtighed). Grønne obligationer er blevet populære hos en lang række investorer — nationale og internationale investorer samt ESG-investorer (miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige investorer). Endvidere udviser større investeringsbanker interesse for at udstede flere grønne obligationer og hjælper således med at udbrede den grønne tankegang.

3.9. EØSU ser positivt på et fleksibelt statsstøtteregelsæt for investeringer, hvor der tages højde for deres bidrag til opnåelsen af målene i den grønne pagt, og går ind for at give SMV'erne større råderum i deres omstilling til cirkularitet. Under genopretningen efter coronaviruskrisen bør EU også som et midlertidigt værktøj overveje en såkaldt »social og miljøvenlig gylden regel«, hvormed investeringer, der er direkte rettet mod at afbøde konsekvenserne af klimaforandringerne og mindske sociale uligheder og fattigdom (hvilket der stadig stort set ikke er gjort noget ved siden af finanskrisen), undtages fra skattereglerne. Det vil hjælpe med at fremme de stærkt tiltrængte investeringer under genopretningen efter covid-19-epidemien og samtidig hjælpe med at tackle både konsekvenserne af klimaforandringerne og spørgsmål vedrørende den sociale samhørighed i hele EU.

3.10. Kommissionens tilsagn om at arbejde for grøn finansiering og grønne investeringer og samtidig sikre en retfærdig omstilling for de berørte sektorer og regioner bør give alle typer virksomheder mulighed for at drage fordel heraf. Der bør bakes op om dette tilsagn, og de lokale myndigheder bør se det som en mulighed for at deltage i fællesskabsinitiativer som f.eks. kooperativer inden for vedvarende energi.

⁽⁵⁾ Justeringer af banktilsynsregler for at maksimere kreditinstitutters kapacitet til at yde lån og absorbere tab, samtidig med at deres fortsatte modstandsdygtighed sikres.

⁽⁶⁾ EØSU's udtalelse af 19. september 2018 om den flerårige finansielle ramme efter 2020 (EUT C 440 af 6.12.2018, s. 106).

3.11. Den miljømæssige ambition i køreplanen for den europæiske grønne pagt er at tilskynde EU's tredjeparter til at handle ved at sikre, at foranstaltningerne er sammenlignelige, og bør tage form af en koalition af lande for klimaet, som i overensstemmelse med anbefalingerne fra nobelprisvinderne Jean Tirole (2017) og William Nordhaus (2018) klassificerer landene efter de drivhusgasemissioner, de udleder, med henblik på at få Verdenshandelsorganisationen (WTO) til at gå ind for en kulstofstakst. En mekanisme for en mindstepris for CO₂ kunne indføres enten gennem EU's emissionshandelssystem eller gennem energibeskatningsdirektivet, som skal revideres som led i den europæiske grønne pagt.

4. Særlige bemærkninger

4.1. Sikring af budgetmæssig effektivitet

4.1.1. Med hensyn til at afbøde covid-19-pandemien værdsætter EØSU alle de foreslåede foranstaltninger, der går ud på at yde likviditetsstøtte til sektorer og virksomheder gennem EIB's garantibaserede instrumenter, hvilket ligeledes kunne fremme bankens nye rolle som EU's klimabank.

4.1.2. En af de vigtigste erfaringer fra den ekstraordinære menneskelige og økonomiske krise, som coronaviruspandemien har forårsaget, er, at der er behov for en styrket europæisk investeringsstabiliseringsfunktion (EISF), der kan reagere på de enkelte landes specifikke udfordringer med tilstrækkelige offentlige investeringer. Der er også behov for foranstaltninger, som kan hjælpe medlemsstaterne med at forbedre anvendelsen af deres skattesystemer og offentlige politiske incitament (⁷) til at puste nyt liv i deres økonomier.

4.1.3. EØSU påpeger desuden, at den planlagte reform af traktaten om den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) bør gå hånd i hånd med BICC og den europæiske indskudsforsikringsordning (EDIS). Der er allerede gjort en betydelig indsats med hensyn til risikoreduktion i banksektoren (nedbringelse af misligholdte lån, minimumskrav til kapitalgrundlaget og nedskrivningsegne passiver, insolvensordning osv.).

4.1.4. EØSU er helt enig i, at Den Europæiske Investeringsbank (EIB) skal fungere som Unionens klimabank, og at det er vigtigt at samarbejde med andre finansielle institutioner. Ifølge proportionalitetsprincippet er det nødvendigt at sikre tilstrækkelig likviditet til alle banker, der potentielt vil kunne deltage i den grønne pagt.

4.2. Optimering af resultaterne af planlagte instrumenter og værktøjer, der sætter fornyet fokus på det europæiske semester ved at sætte verdensmålene i centrum for EU's politiske beslutningstagning og indsats

4.2.1. Der er behov for en robust og mere ambitiøs taksonomi for bæredygtige aktiviteter, hvor man medtager de sociale aspekter og skaber synergi og sammenhæng med FN's fremskridt gennem en reel integration af verdensmålene i det europæiske semester. Afgørelser om, hvordan EU-midlerne til genopretning anvendes, bør tage udgangspunkt i en EU-dækkende taksonomi for grøn finansiering, som belønner investeringer i miljøvenlige teknologier.

4.2.2. Udvalget efterlyser en mere indgående og bedre anvendelse af offentlige statistiske kilder ved at styrke Eurostats rolle, når det gælder tilvejebringelse af pålidelige data om resultater »ud fra et bæredygtighedsperspektiv«. Forbindelsen til FN's resultatindikatorer for verdensmålene og EIB's bestemmelser bør styrkes.

4.2.3. Der er behov for teknologiske løsninger, der gør det muligt at opnå »detaljerede data« af varieret oprindelse (helt op til geolokaliseringniveau) og at udvikle sammenligneligheden mellem landene. Samtidig kan en revision af direktivet om ikke-finansielle rapportering (2014/95/EU) bidrage til offentliggørelsen af standardiserede oplysninger af høj kvalitet, der er mere fuldstændige, relevante og sammenlignelige, ved hjælp af en harmoniseret fremgangsmåde (⁸), hvor der tages hensyn til anbefalingerne fra taskforcen om klimarelaterede finansielle oplysninger.

(⁷) For at håndtere positive eksterne virkninger.

(⁸) EØSU's udtalelse af 17. oktober 2018 om Kommissionens meddelelse: Handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst (EUT C 62 af 15.2.2019, s. 73).

4.2.3.1. Offentliggørelsen af ikke-finansielle oplysninger bør være åben for SMV'er ved hjælp af teknisk bistand til indsamling af lettilgængelige nøgledata (som input til nøgleresultatindikatorer ⁽⁹⁾).

4.2.4. En dynamisk taksonomi for bæredygtige aktiviteter: markedspraksis, som ledsager solide resultatindikatorer, bør vurderes og integreres. EØSU understreger vigtigheden af markedstest i forbindelse med udvælgelsen af egnede projekter ⁽¹⁰⁾.

4.2.4.1. EØSU fremhæver, at det er bydende nødvendigt at anvende mere præcise metoder, såfremt de er til rådighed, til udviklingen af pointtildelingssystemer på baggrund af pålidelige oplysninger fra virksomhederne med henblik på at overholde samtlige standarder for finansielle produkter (mærkning, grønne obligationer og bæredygtighedsbenchmarks), som er udarbejdet inden for rammerne af handlingsplanen for bæredygtig finansiering.

4.2.4.2. Der er behov for feedback om revisionen af konsekvensberegningerne fra forskellige FN-redaktionsgrupper (navnlig hvad angår CO₂-afgifter og handelen med emissionstilladelser, som er vigtige aspekter for pålidelige bæredygtighedsbenchmarks).

4.2.5. EØSU bifalder planen om at øge EU's 2030-mål for reduktion af drivhusgasemissioner, som har været genstand for en konsekvensanalyse, og som forventes offentliggjort senest i sommeren 2020 sammen med en analyse af investeringsbehovene. EØSU efterlyser desuden en udspecificering af følgerne af de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af FN's 2030-dagsorden og den europæiske søjle for sociale rettigheder.

4.2.6. Revisionsorganer og andre offentlige instanser som Den Europæiske Revisionsret bør ligeledes spille en supplerende rolle i overvågningen af de sociale virkninger af ovennævnte reduktionsmål.

4.2.7. EØSU understreger potentialet inden for big data og kunstig intelligens, når det gælder tilpasning af investorernes præferencer til endemålet for deres investeringer. Derudover bør man analysere løsninger for maskinindlæring med det formål at om dirigere investeringsstrømmene til specifikke sektorer eller aktiviteter, som omfatter miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige principper (ESG-principper).

4.3. Teknisk bistand

4.3.1. Den kapacitet, som Kommissionen og Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning tidligere har opbygget, udgør et godt grundlag for udarbejdelsen af en projektplan for bæredygtige projekter. Der bør dog anvendes mere pålidelige metoder, som gør det muligt reelt at om dirigere kapitalstrømmene til den grønne økonomi.

4.3.2. EØSU er enig i, at der bør være én fælles indgangsportal for at lette adgangen til finansiering for både offentlige og private projektledere og finansielle formidlere. Hvad SMV'erne angår, støtter EØSU et strukturelt samarbejde med de repræsentative organisationer.

4.4. Finansiell uddannelse (ledsaget af teknisk bistand)

4.4.1. For borgerne, inden de starter i skolen: De europæiske borgere er i stigende grad interesserede i, at deres besparelser og investeringer er knyttet til sociale og miljømæssige mål. Finansielle færdigheder (en mere indgående forståelse af, hvordan de finansielle markeder fungerer) kan bidrage til at give borgerne indflydelse og give dem en ordentlig forståelse af spørgsmål vedrørende bæredygtig finansiering, herunder sætte dem i stand til at fastsætte, hvilken rolle de finansielle markeder bør have i samfundet.

4.4.2. Dette er relevant for alle de tekniske organer, der er involveret i processen med den grønne pagt, og de relevante civilsamfundsorganisationer.

⁽⁹⁾ Nøgleresultatindikatorer.

⁽¹⁰⁾ EØSU's udtalelse af 17. oktober 2018 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af InvestEU-programmet (EUT C 62 af 15.2.2019, s. 131).

4.5. Færdigheder inden for bæredygtighed for virksomheder

4.5.1. EØSU understreger, at indførelsen og udbredelsen af rene teknologier kræver færdigheder inden for anvendelse, tilpasning og vedligeholdelse af teknologier. Færdigheder er også altafgørende for økonomien, virksomhederne, arbejdstagerne og iværksætterne, så de hurtigt kan tilpasse sig de ændringer, som følger af miljøtiltag og klimaforandringer. De rette færdigheder til at bestride grønne job er en forudsætning for, at omstillingen til en grønnere økonomi kan finde sted.

4.5.2. EØSU påpeger, at det i lyset af skiftende job og jobkrav er altafgørende at sikre, at arbejdstagerne holdes ajour med de nye færdigheder, der er behov for i den grønne økonomi. Der bør være en klar strategi for udarbejdelsen af færdighedsprognoser og en køreplan for færdigheder, der sigter mod at tilpasse arbejdsstyrken til kommende industrielle behov. Investeringer i uddannelse og erhvervsuddannelse såvel som en styrkelse af kulturen med livslang læring bør således være et grundlag for en retfærdig omstilling på regionalt plan.

4.6. Socialt ansvarlige offentlige indkøb

4.6.1. Socialt ansvarlige offentlige indkøb er grundlaget for myndighedernes grønne omstilling og bekæmpelsen af korruption, herunder fremme af ansvarlig praksis via tjenesteudbydere.

4.6.2. EØSU støtter obligatoriske grønne minimumskrav og -mål for offentlige udbud i forbindelse med sektorinitiativer, lovgivning om EU-finansiering og produktspecifik EU-lovgivning, hvor der anvendes miljøindikatorer på baggrund af fremskridtet inden for EU-taksonomien. I den forbindelse er der behov for mere helhedsorienterede, gennemsigtige og strømlinede miljømærkningsordninger, der er i tråd med strenge mål for bæredygtig udvikling.

4.7. Mekanismen for retfærdig omstilling

4.7.1. EØSU bifalder mekanismen for retfærdig omstilling, der har et stort potentiale til at fremme den grønne omstilling i specifikke sektorer og regioner. Udvalget bemærker, at mekanismen ikke må begrænse sig til at finansiere dekarbonisering og bør gennemføres sideløbende med ad hoc-stabiliseringsmekanismer til fordel for andre sektorer og regioner, der befinder sig i en ugunstig økonomisk situation, og som har behov for strukturreformer.

4.7.2. Mekanismen for retfærdig omstilling udgør en afbalanceret kombination af tilskud og finansielle instrumenter mellem programmer med central eller delt forvaltning og mellem forskellige typer finansieringskilder samt kompetencer og ansvar på flere niveauer (europæisk, nationalt, regionalt og kommunalt niveau). Denne originale sammensætning kræver således et nyt niveau af styring og forvaltning.

4.7.3. Mekanismen for retfærdig omstilling bør skabe nye kvalitetsjob i de berørte regioner. EØSU påpeger, at ILO allerede anerkender manglen på færdigheder som en alvorlig flaskehals i en række sektorer, såsom vedvarende energi, energi- og ressourceeffektivitet, energirenovering af bygninger, nulenergibyggeri, miljøtjenester og produktion.

4.7.4. EØSU efterlyser en stærk sammenhæng mellem handlingsplanen for den sociale økonomi, der efter planen vil blive præsenteret i 2021, og investeringsplanen for den europæiske grønne pagt, således at investeringerne i den sociale økonomi kan medtages i gennemførelsen af mekanismen for retfærdig omstilling.

4.7.5. Mekanismen for retfærdig omstilling skal også tage hensyn til de dekarboniseringsbestrebelse, som allerede er blevet gjort i de enkelte lande og deres regioner siden 1990 ⁽¹¹⁾, så de også kan få adgang til midler og ikke bliver straffet for allerede at have gjort dette arbejde. I den henseende bør Eurostat forbedre offentliggørelsen af sine regionale konvergens- og divergensindikatorer (herunder befolkningstilbagegang og aldring), så disse territorier også kan få gavn heraf.

⁽¹¹⁾ De regioner, hvis minedrift er nedlagt i henhold til Rådets afgørelse 2010/787/EU.

4.8. *En global indsats gennem internationalt samarbejde*

4.8.1. EØSU glæder sig over den nylige oprettelse af den internationale platform for bæredygtig finansiering ⁽¹²⁾, som mobiliserer privat kapital til miljømæssigt bæredygtig finansiering på globalt plan. Forummet bør ligeledes anvendes til at fremme indførelsen af emissionshandelssystemet på internationalt plan.

4.8.2. EØSU bemærker desuden, at der er behov for miljø- og klimainvesteringer til støtte for foranstaltninger uden for EU, navnlig inden for rammerne af strategien for Afrika.

4.8.3. I forbindelse med den globale coronavirusindsats giver EØSU sin fulde støtte til den verdensomspændende donormaraton, som er en global indsats for at indsamle midler til diagnosticering, behandling og vacciner i forbindelse med coronavirus.

Bruxelles, den 10. juni 2020.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹²⁾ Den internationale platform for bæredygtig finansiering blev lanceret den 18. oktober 2019 af offentlige myndigheder i Argentina, Canada, Chile, Indien, Kenya, Kina, Marokko og EU, der tegner sig for næsten halvdelen af verdens drivhusgasemissioner.